

Muzeum
města
Prahy

Müllerova vila versus vila Tugendhatova,
srovnání obnov dvou modernistických
objektů

Přednášející: Mgr. Karel Ksandr

Termín: 24. ledna 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

© David Židlický

Srovnání dvou úspěšných památkových obnov meziválečné československé architektury realizovaných v období let 1995 až 2012. Přednáška generálního ředitele Národního technického muzea Mgr. Karla Ksandra popíše z hlediska památkové péče stav obou objektů před zahájením prací a osvětlí metodu obnovy, která vycházela z odborných hledisek a zákonných předpisů státní památkové péče s důrazem na předprojektové práce, především stavebně – historický průzkum, který byl v obou případech nadstandardní a ve svém celkovém rozsahu pro obnovu památek moderní architektury z hlediska dějin české památkové péče přelomový.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Dva hrady, dva přístupy, dvě provokace

Přednášející: Prof. Ing. arch. akad arch. Václav Girsá

Termín: 21. února 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

Přednáška přibližuje dvě nedávné realizace obnovy významných památkových objektů, pro jejichž koncepci byl zvolen - v dnešní době neobvyklý přístup. Autor obnovy představí východiska, postup realizačních prací a výsledky obnovy paláce Hrádku, původního sídla Rožmberků v areálu státního hradu a zámku v Českém Krumlově a dílčí aktivity postupné obnovy Thurnovského paláce státního hradu Lipnice nad Sázavou.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

František Kalivoda a ARTEK

Přednášející: Mgr. Jindřich Chatrný

Termín: 14. března 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

Doprovodná přednáška k výstavě Brno a Suomi představila finskou společnost Artek a úlohu Františka Kalivody při jejím zavedení do Československa.

Vznik finské společnosti Artek (art+tekniikka = umění+technika) v roce 1935 iniciovali Alvar a Aino Aaltoni, Maire Gullichsenová a Nils-Gustav Hahl s myšlenkou „prodávat nábytek a podporovat moderní kulturu bydlení pomocí výstav i jinak“. Funkce a estetika nábytku Arteku byla založena na originální myšlence Aaltonova L-systému, konstrukčně využívajícího tvárnosti ohýbané lepené překližky, s níž designér několik let experimentoval, aby dosáhl optimální pružnosti a pevnosti v zátěži. V jeho invenci vznikaly desítky jedinečných a nadčasových realizací – židlí, křesel, stolků, pohovek. Export nábytkového sortimentu do Československa firma zajišťovala od roku 1937 za spolupráce brněnského architekta Františka Kalivody (1913–1971), který působil jako generální zástupce společnosti. Propagace a prodej probíhaly zejména prostřednictvím pražské a brněnské prodejny firmy AKA (kterou založil v roce 1932 brněnský architekt Bohuslav Fuchs s rodinou). Kalivoda tímto mimo jiné uskutečňoval své představy o vzájemné mezinárodní spolupráci a šíření idejí internacionálního stylu.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Adolf Loos – Viktor Bauer.
Konfiskované vzpomínky

Přednášející: Mgr. Jana Kořínková, Ph.D.,

Mgr. Markéta Žáčková, Ph.D.

Termín: 25. dubna 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

Doprovodná přednáška ke stejnojmenné výstavě představila výsledky výzkumu věnovaného známým i dosud nepublikovaným zakázkám, které svěřil průmyslník Viktor Bauer architektu Adolfu Loosovi.

Až donedávna se zdálo, že jsou zakázky architekta Adolfa Loose realizované pro brněnského cukrovarníka Viktora Bauera dobře probádanou oblastí. Díky výzkumu historika architektury Zdeňka Kudělky, který provedl v 60. a 70. letech, a jeho prohloubení, k němuž přispěli Dagmar Černoušková a Jindřich Chatrný v roce 2010, je dnes přesně vřočen Loosův návrh rekonstrukce budovy Bauerovy cukerní rafinerie v Hrušovanech u Brna (1916–1922), projekt vily ředitele cukrovaru tamtéž (1913–1914) a také adaptace hlavního sídla rodiny, Bauerova zámečku na Starém Brně (1924–1928), který je dnes součástí areálu brněnského výstaviště. Nezodpovězenou otázkou zůstával jeho možný podíl na úpravě interiérů zámku v Kuníně, který Viktor Bauer zdědil po smrti svých rodičů v roce 1911. Portréty Viktora Bauera od významných představitelů vídeňské moderny, Loosova přítele Oskara Kokoschky (1914) a malíře Egon Schieleho (1918), svědčí o úzkých kontaktech brněnského průmyslníka s kulturní scénou ve Vídni v druhém desetiletí 20. století. Nedávné otevření tématu ukázalo, že vztah dvou brněnských rodáků, Loose a Bauera, byl ve skutečnosti mnohem intenzivnější, než se dosud předpokládalo a že i cukrovarnickovy aktivity na kulturní scéně byly početnější. Přednáška Jany Kořínkové a Markéty Žáčkové představí výsledky výzkumu věnovaného známým i dosud nepublikovaným zakázkám, které Viktor Bauer svěřil Adolfu Loosovi.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Krematorium v Bratislavě:
dílo a jeho architekt

Přednášející: prof. Ing. arch. Matúš Dulla, DrSc.

Termín: 23. května 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

© Triaska Stefanovic, 2017

Profesor Matúš Dulla, který v současnosti vede na Fakultě architektury ČVUT v Praze Ústav teorie a dějin architektury, přiblíží ve své přednášce dlouhou historii zápasu o slovenské krematorium. Podrobněji se bude věnovat mezinárodně uznávaným architektonickým kvalitám této stavby architekta Ferdinanda Milučkého z roku 1969 a přiblíží cestu, která vedla k tomu, že se objekt stal první slovenskou poválečnou národní kulturní památkou. Kromě příběhu samotné budovy a urnového háje – lesního hřbitova, ve kterém krematorium leží, se dozvíte o tvůrčí dráze architekta Ferdinanda Milučkého, příslušníka první slovenské architektonické generace, kterou formovala skupina českých profesorů působících na bratislavské technice. Součástí přednášky bude představení knihy s názvem Na konci cesty, kterou Matúš Dulla o objektu krematoria autorsky připravil s fotografkou O. T. Stefanovićovou a která právě vyšla ve vydavatelství Slovart.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

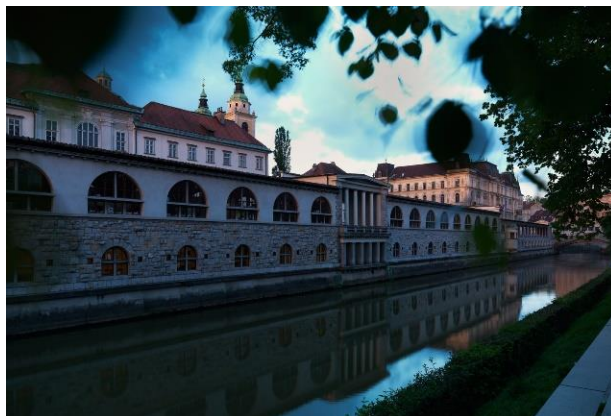

Plečnikova Lublaň. Architekt a jeho město

Přednášející: Mgr. Ana Porok

Termín: 28. červen 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

© Matevž Paternoster

Slovenský architekt Jože Plečnik zanechal zřetelnou stopu ve třech evropských hlavních městech: Vídni, Praze a zvláště v rodné Lublani, kde realizoval svou vizi města založeného na předlohách klasické architektury. Doprovodná přednáška k výstavě Plečnikův dům. Architektovo pokusné pole. Slovenský architekt Jože Plečnik (1872-1957) zanechal zřetelnou stopu na třech evropských hlavních městech: Vídni, Praze a zvláště na svém rodném městě Lublani. Pracoval zde od roku 1921 do své smrti a zde realizoval svou vizi města jako národního hlavního města založeného na klasických modelech/předlohách.

Díky Plečnikovu dílu je hlavní město Slovinska ve smyslu urbanistického plánování a architektury komplexním uměleckým dílem. Je jedním z mála měst, které bylo hluboce utvářeno pouze jedním architektem. Plečnikova Lublaň se vyznačuje dvěma výraznými osami, pozemní osou a vodní osou. Pozemní osa běží od Plečnikova domu v Trnovu přes Trnovský most, ulicí Emonska a Vegova do centra města s Kongresním náměstím a parkem Zvezda. Plečnikovy plány pro vodní osu obsahují návrhy pro nábřeží řeky Lublanice Trnovski pristan, soutok s říčkou Gradaščice, nábřeží řeky Lublanice v centru města a návrhy mostu Ševců, Trojmostí a projekty pro Hlavní trh a také pro břehy řeky u propusti na Lublanici. Díky plánům vytvářejícím nový vzhled břehů řeky, mostů a promyšlené umístění rostlin, které byly zamýšleny jako významný architektonický prvek, vznikla na březích řeky Lublanice středomořská atmosféra. Současně s přípravou plánů pro Lublaň se Jože Plečnik věnoval také studiu klasického starověku. Přeprocováním prvků klasické architektury a jejich následným uplatňováním v návrzích pro Lublaň Jože Plečnik vytvořil svůj vlastní vytříbený architektonický styl/jazyk.

Muzeum
města
Prahy

Záchrana a obnova zámeckého barokního divadla v Českém Krumlově

Přednášející: prof. Ing. arch. akad. Arch. Václav Girsá

Termín: 26. září 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

Přednáška přiblíží historii a peripetie unikátní barokní památky divadelního umění a seznámí s klíčovými momenty a detaily její záchrany. Zámecké barokní divadlo v Českém Krumlově, vybudované Adamem ze Schwarzenbergu v letech 1765–1766 se dochovalo v autentickém stavu, včetně původních dekorací, scénického vybavení, velkého souboru rekvizit a dalších doplňkových prvků až do 50. let 20. století, kdy Jihočeské divadlo využilo příležitosti a neuváženě obnovilo divadelní produkce. Během několika let došlo kvůli nešetrnému a intenzivnímu divadelnímu provozu k vážnému poškození památky. Zdevastovaný objekt zůstal následně léta uzavřen a postupně chátral. Od 70. let 20. století lze zaznamenat systematické kroky k záchraně evropsky unikátního architektonického souboru. Složitosti, úskalí a specifické nároky jednotlivých fází jedné z nejnáročnějších památkových obnov přelomu 20. a 21. století dokládají nezastupitelnost vysoké odbornosti a důležitost přesgenerační koncepční kontinuity. Mimořádné úsilí ojedinělé - specificky náročné akce zařadilo obnovu zámeckého divadla mezi nejzdařilejší počiny památkové péče, oceněné v rámci evropského kulturního prostředí.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Obnova vily E-1027 architektky
Eileen Grayové a objasnění sporných faktů

Přednášející: Tim Benton,

emeritní profesor dějin umění britské Open University

Termín: 15. října 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

Přednáška Tima Bentona se zaměřuje především na restaurování nábytku ve vile E-1027 a také na různé nejasnosti, které se staly příčinou zkreslených informací jak o domu, tak o jeho vybavení. V průběhu uplynulých dvou let vynaložila společnost Association Cap Moderne nemalé úsilí na restaurování jak vestavěného, tak volně stojícího nábytku v obývacím pokoji. Jeho dispozice i vybavení představují novou formu moderního bydlení, více přizpůsobeného člověku a jeho pohybu, které zároveň zajišťuje větší flexibilitu a lidskost. V průběhu prací došlo i na snahu rozklíčovat různé mýty, týkající se vztahu mezi Eileen Grayovou, Jeanem Badovicim a Le Corbusierem. Jakou roli hrál Badovici? Proč Le Corbusier mezi dubnem 1938 a srpnem 1939 realizoval v domě sedm nástěnných maleb? Jak by měl být dům interpretován s ohledem na svou minulost a současnost? Přednášky probíhají v angličtině. Dokumentární film, který natočil Vincent Cattaneo, dokumentuje restaurátorské práce, které pod taktovkou Association Cap Moderne probíhaly v letech 2015–2017 (55minutový film je ve francouzštině s anglickými titulky).

4. evropské přednáškové turné Iconic Houses – Tim Benton o odvážném počínu Eileen Grayové

Čtvrtý ročník evropského přednáškového turné pořádaný sítí Iconic Houses se uskutečnil v termínu 9.–16. října 2018. V rámci tohoto turné zavítal emeritní profesor dějin umění Tim Benton z britské Open University se svou přednáškou o ikonické vile E-1027, která se nachází na Azurovém pobřeží a je dílem irské architektky Eileen Grayové, do pěti evropských měst – Osla, Kolína nad Rýnem, Rotterdamu, Prahy a Brna. Po mnohaletém úsilí o rekonstrukci a správu vily se tento „husarský kousek“ Eileen Grayové konečně otevírá veřejnosti. Od roku 2015 je vila navíc zařazena do sítě Iconic Houses.

**Muzeum
města
Prahy**

Dům navržený a postavený Eileen Gray a Jean Badovici v roce 1929, na skalnatém břehu Roquebrune-Cap-Martin, zaujal roky a architekty. Příkladem modernistické architektury, ale i citlivou kritikou funkcionalismu, interiéry nabízejí předmětovou lekci v tom, jak design může transformovat architekturu. Dům je od roku 2006 v procesu restaurování. Od roku 2015 začala choulostivá práce na obnově armatur a armatur, zpočátku pod vedením Arthur Rüegg a poté Burkhardt Rukschcio a Renaud Barrès. Tato práce představuje velké úsilí historické a materiálové analýzy Grayových návrhových metod.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Božena Rothmayerová Horneková
a Alice Masaryková

Svěřenkyně a mentor (1926–1939)

Přednášející: Mgr. Maria Szadkowska

Termín: 14. listopadu 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

Doprovodná přednáška k výstavě představuje vůbec poprvé vzájemné vztahy mezi textilní výtvarnicí Boženou Rothmayerovou, rozenou Hornekovou a Alicí Masarykovou, dcerou prvního prezidenta Československé republiky. Za nejzásadnější etapu jejich spolupráce lze považovat vznik stylu tzv. Moderní ženy, který byl ve formě modelového systému oblečení prezentován na výstavě „Civilizovaná Žena“ na přelomu let 1929 a 1930 v Brně.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Tvorba Boženy Rothmayerové ve sbírkách
Uměleckoprůmyslového musea v Praze

Přednášející: Mgr. Markéta Vinglerová

Termín: 5. prosince 2018, 17.00

Místo: Studijní a dokumentační centrum Norbertov

Přednáška představuje různorodé sbírkové předměty vytvořené Boženou Rothmayerovou, jejich zasazení do kontextu tvorby této umělkyně, ale i způsob jejich získání do sbírek Uměleckoprůmyslového musea v Praze.

Božena Rothmayerová Horneková je významná česká umělkyně, jejíž tvůrčí záběr zasahuje od módy, přes textilní řešení interiérů, originální krajkové prostírky a ubrusy až po autorský šperk.

Ve sbírkách Uměleckoprůmyslového musea v Praze se díky působení PhDr. Jany Hornekové nachází úctyhodné množství předmětů z její pozůstalosti. Je zde kompletní soubor kreseb pro avantgardní knižní a výstavní projekt, Civilisovaná žena z roku 1929, kde Rothmayerová navrhuje oděv pro různá povolání žen pro každou příležitost, dále se tu nachází soubor krajek užitého charakteru, které dokládají její zaujetí střídavým, úsporným tvaroslovím a materiály jako jsou rezné a nebělené příze.

V neposlední řadě Uměleckoprůmyslové museum uchovává autorské drhané šperky Boženy Rothmayerové s využitím zajímavě přírodně tvarovaných kamenů a pak její autentické osobní předměty jako například originálně zpracované pracovní pláště a další kusy oděvu a doplňků.

Přednáška představí různorodý soubor sbírkových předmětů, které se Váží k Boženě Rothmayerové a umožní tak nahlédnout zblízka na tuto všestrannou osobnost.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz